
**Plinasti naftni proizvodi – Utekočinjeni naftni plini – Mešanica propan-butan
– Goriva za gospodinjstvo in splošno uporabo – Zahteve in preskusne
metode**

**iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)**

SIST 1030:2006

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/b64ae2f4-d9c9-4814-961a-62a161daee53/sist-1030-2006>

Deskriptorji: naftni proizvodi, mešanica propan-butan, UNP, zahteve, preskusne metode

ICS 75.160.30

Referenčna oznaka
SIST 1030:2006 (sl)

Nadaljevanje na straneh od 2 do 6

NACIONALNI UVOD

Slovenski standard SIST 1030 (sl), Plinasti naftni proizvodi – Utekočinjeni naftni plini – Mešanica propan-butan – Goriva za gospodinjstvo in splošno uporabo – Zahteve in preskusne metode, 2006, je izvorni standard in ima status slovenskega nacionalnega standarda.

NACIONALNI PREDGOVOR

Slovenski standard SIST 1030:2006 je pripravil tehnični odbor SIST/TC NAD Naftni proizvodi, maziva in sorodni proizvodi.

Privzem mednarodnega oziroma evropskega standarda trenutno ni mogoč, ker še nista izdelana.

OPOMBA

- Nacionalni uvod in nacionalni predgovor nista sestavni del standarda.

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

[SIST 1030:2006](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/b64ae2f4-d9c9-4814-961a-62a161daee53/sist-1030-2006)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/b64ae2f4-d9c9-4814-961a-62a161daee53/sist-1030-2006>

VSEBINA	Stran
1 Namen	5
2 Zveza z drugimi standardi	5
3 Definicija	6
3.1 Komercialna mešanica propan-butan.....	6
4 Zahteve.....	6
4.1 Splošno.....	6
4.2 Vsebnost vode.....	6
5 Natančnost in vrednotenje rezultatov preskušanja	6
6 Dodatni podatki, ki jih prodajalec priskrbi kupcu	6
7 Dokumentacija.....	7
8 Vzorčenje.....	7

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

SIST 1030:2006

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/b64ae2f4-d9c9-4814-961a-62a161daee53/sist-1030-2006>

Plinasti naftni proizvodi – Utekočinjeni naftni plini – Mešanica propan-butan – Goriva za gospodinjstvo in splošno uporabo – Zahteve in preskusne metode

ZDRAVSTVENO IN VARNOSTNO OPOZORILO – Uporaba tega nacionalnega standarda vključuje potencialno nevarne snovi, postopke in opremo. Ta standard ni namenjen obravnavanju vseh varnostnih vprašanj v zvezi z njegovo uporabo. Uporabnik je odgovoren, da se pred izvajanjem seznanji z ustreznimi varnostnimi in zdravstvenimi predpisi, določi uporabnost zakonskih omejitev in vzpostavi ustrezne varnostne in zdravstvene pogoje.

1 Namen

Ta nacionalni standard določa zahtevane lastnosti utekočinjenega naftnega plina – komercialne mešanice propan-butan in dodatne podatke, ki jih mora zagotoviti proizvajalec. Zahtevane lastnosti se nanašajo na uporabo proizvoda v gospodinjstvu in splošni uporabi. Ta standard se ne uporablja za utekočinjeni naftni plin, ki se uporablja kot gorivo za motorna vozila.

2 Zveza z drugimi standardi

SIST EN 589:2004 (en)	Goriva za motorna vozila – Utekočinjeni naftni plin (UNP) – Zahteve in preskusne metode
SIST EN ISO 3993:1998 (en)	Utekočinjeni naftni plin in lahki ogljikovodiki – Določanje gostote ali relativne gostote – Metoda z areometrom pod tlakom (ISO 3993:1984)
SIST EN ISO 4256:1999 (en)	Utekočinjeni naftni plini – Določevanje parnega tlaka – Metoda UNP (ISO 4256:1996)
SIST EN ISO 4257:2001 (en)	Utekočinjeni naftni plini – Metoda vzorčenja (ISO 4257:2001)
SIST EN ISO 4259:1998 (en)	Naftni proizvodi – Določanje in uporaba stopenj natančnosti pri preskusnih metodah (ISO 4259:1992 in Popravek 1:1993)
SIST EN ISO 6251:1999 (en)	Utekočinjeni naftni plini – Korozivnost na baker – Preskus z bakrenim trakom (ISO 6251:1996)
SIST EN ISO 8819:1998 (en)	Utekočinjeni naftni plin – Detekcija hidrogen sulfida – Metoda s svinčevim acetatom (ISO 8819:1993)
SIST EN ISO 8973:1999 (en)	Utekočinjeni naftni plini – Računska metoda za gostoto in parni tlak (ISO 8973:1997)
SIST ISO 9162:1998 (sl)	Naftni proizvodi – Goriva (razred F) – Utekočinjen naftni plin – Specifikacije (enakovreden ISO 9162:1989)

3 Definicija

Za potrebe tega nacionalnega standarda se uporablja naslednja definicija:

3.1 Komercialna mešanica **propan-butan**: Proizvod na osnovi ogljikovodikov, sestavljen pretežno iz propana in/ali propena ter izomer butanov in/ali butenov; preostali del je večinoma lahko sestavljen iz metana, etana/etena in izomer pentana/pentena, ki se uporablja za gospodinjstvo in drugo rabo.

4 Zahteve

4.1 Splošno

Pri določanju lastnosti komercialne mešanice propan-butan po metodah iz preglednice 1 morajo biti te skladne z zahtevanimi mejnimi vrednostmi, navedenimi v tej preglednici.

OPOMBA: Posamezne pogodbe, pravila glede varnosti in/ali zahteve distribucijskih sistemov lahko predpišejo druge mejne vrednosti.

4.2 Vsebnost vode

Komercialna mešanica propan-butan ne sme vsebovati proste ali dispergirane vode, ki se zazna z vizualnim pregledom oziroma dreniranjem.

5 Natančnost in vrednotenje rezultatov preskušanja

Večina preskusnih metod, navedenih v preglednici 1, vsebuje podatek o natančnosti, to je o ponovljivosti in obnovljivosti, ki se od njih pričakujeta, vendar je v primeru spora treba uporabiti postopek, opisan v SIST ISO 4259.

6 Dodatni podatki, ki jih prodajalec priskrbi kupcu

Prodajalec komercialne mešanice propan-butan mora poleg podatkov iz preglednice 1 zagotoviti kupcu še podatek o gostoti v kilogramih na kubični meter pri 15 °C, določeni z metodo v SIST ISO 3993 ali SIST ISO 8973.

7 Označevanje

(standards.iteh.ai)

Na embalaži, v kateri se hrani komercialna mešanica propan-butan, morajo biti navedeni najmanj naslednji podatki:

- sklic na ta nacionalni standard, <https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/b64ae2f4-d9c9-4814-961a-62a161daee53/sist-1030-2006>
- vrsta utekočinjenega naftnega plina, ki jo embalaža vsebuje, in
- trgovsko ime proizvoda.

Če se mešanica propan-butan dobavlja v transportnih kontejnerjih, mora biti to jasno označeno.

8 Vzorčenje

Reprezentativni vzorec neohlajene komercialne mešanice propan-butan mora biti vzorčen skladno s postopkom, navedenim v standardu SIST ISO 4257.

O postopku vzorčenja ohlajene komercialne mešanice propan-butan se stranke medsebojno dogovorijo.

OPOMBA: Za doseganje pravega rezultata je odločilnega pomena pravilno in ustrezno vzorčenje komercialne mešanice propan-butan.

Preglednica 1: Specifikacije za komercialno mešanico propan-butan

Lastnosti	Preskusna metoda	Komercialna mešanica propan-butana
Parni tlak pri 40 °C, kPa, največ	SIST ISO 4256 ¹⁾ ali SIST ISO 8973	1440
Ogljikovodiki C ₁ +C ₂ , % (molarno), največ	SIST ISO 7941	3
Ogljikovodiki C ₄ , % (molarno), največ	SIST ISO 7941	65
Ogljikovodiki C ₅ , % (molarno), največ	SIST ISO 7941	1
Ogljikovodiki C ₃ , % (molarno), največ	SIST ISO 7941	ostalo do 100
Nenasičeni ogljikovodiki, % (molarno), največ	SIST ISO 7941	40
Dieni, % (molarno), največ	SIST ISO 7941	0,5
Korozija na baker, največ	SIST ISO 6251	1
Žveplo, mg/kg, največ	²⁾	50
Vodikov sulfid	SIST ISO 8819	izpolnjuje
Vsebnost proste vode		ne vsebuje ³⁾
<p>Mešanica propan-butan v prodaji mora imeti dovolj intenziven, karakterističen vonj, ki omogoča detekcijo mešanice z zrakom, ko koncentracija preseže 20 % spodnje eksplozijske meje. Karakterističen vonj ugotavljamo po metodi iz standarda SIST EN 589 – Dodatek A.</p> <p>V posebnih primerih, ko mešanica v prodaji ne izpolnjuje gornje zahteve, ji je treba dodati ustrezen dodatek, s katerim se doseže karakteristični vonj.</p>		
<p>¹⁾ V primeru spora glede parnega tlaka se upošteva SIST ISO 4256.</p> <p>²⁾ Metoda, specifična za utekočinjeni naftni plin, je pri ISO v pripravi. Dokler ne bo na voljo, se kot referenčna metoda priporoča metoda, obravnavana v SIST ISO 4260. Druge metode, navedene v nacionalnih standardih, z navedenim podatkom o natančnosti so sprejemljive za kontrolo kakovosti.</p> <p>³⁾ Prisotnost vode se določi z vizualnim pregledom oziroma drenažem. Za pošiljke ohlajenih utekočinjenih naftnih plinov pri njihovem vrelišču (pri atmosferskem tlaku) je bistveno, da je vsebnost vode pri tej temperaturi pod točko nasičenja, določena z metodo, o kateri sta se dogovorila kupec in prodajalec.</p>		